

Dáslepki maǵlıwmatlar

2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

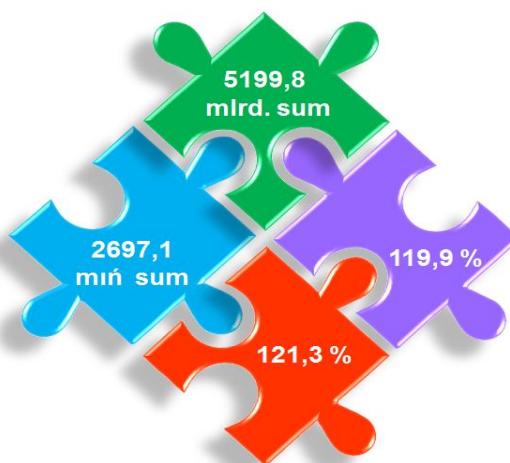
Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlığın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı quriw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıgariw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporacyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikacyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámlekет hám mámlekетlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri
kóleminiń ósim pátı

Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń ósim pátı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı bul — kárhanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılıǵan taypa bolıp tabıladi. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılgan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 5199,8 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 1190,6 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 121,3 % ti quradı.

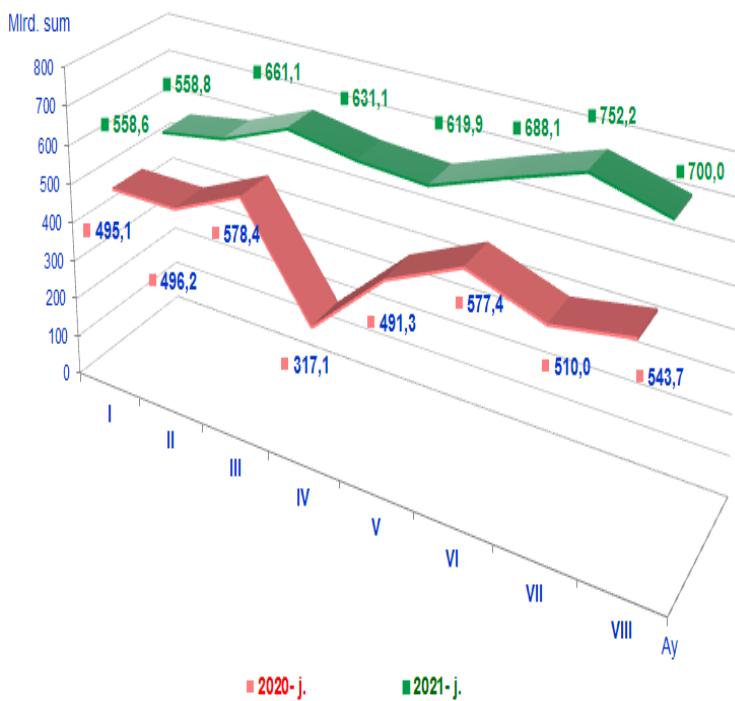

Ósim páti	Kóleminiń ósiwi	Xızmetler kólemi
• 121,3 %	• 1 190,6 mlrd. sum	• 5 199,8 mlrd. sum

Xızmetler - qariydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgertiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Kórsetilgen bazar xızmetler kólemininiń salıstırılıwı, mlrd. sum

2021- jıldın yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldın avgust ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 141,4 mlrd. sumǵa asıp 700,0 mlrd. sumǵa jetti.

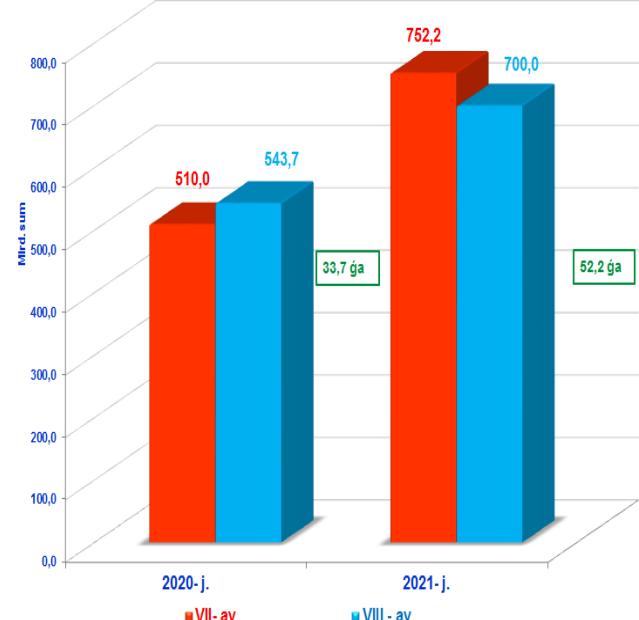
Salıstırıw ushın :

ótken jıldın sáykes dáwirinde olardıń kólemi 48,6 mlrd. sumǵa ósken hám 543,7 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jıl VII - diskret (iyul) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jıl VIII - diskret (avgust) ayınıń kólemi 52,2 mlrd. sumǵa páseygen.

Salıstırıw ushın :

2020- jıldın VII hám VIII - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 33,7 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyjeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonominikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılgan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021- jıldırıń yanvar-avgust aylarında)**

Xızmetler – jámi	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı, % te
Sonnan:	5 199,8	121,3
baylanıs hám málimeleme xızmetleri	291,8	115,9
finanslıq xızmetleri	1 098,6	129,2
transport xızmetleri	1 292,1	113,5
sonnan: avtotransport xızmetleri	737,2	124,2
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	118,8	97,1
sawda xızmetleri	1 168,7	112,4
kóshpes mülk penen baylanıslı xızmetler	135,6	124,0
bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler	344,5	183,7
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	63,1	137,4
ijara xızmetleri	120,7	146,8
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	154,5	122,3
jeke xızmetler	193,3	116,9
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	62,0	114,3
basqa xızmetler	156,1	131,0

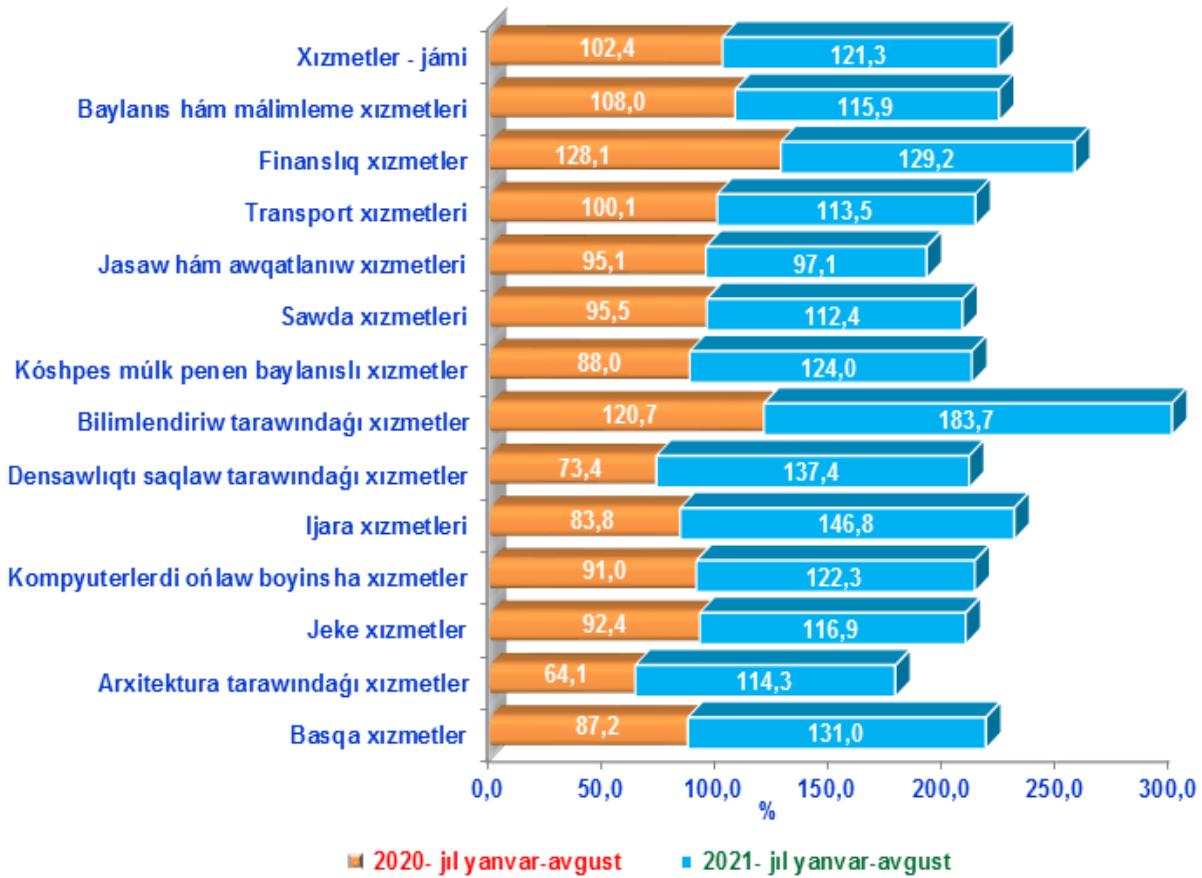
**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında)**

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında olardıń úlesi 24,9 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,5 %), finanslıq xızmetler (21,1 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (6,6 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, jasaw hám awqatlanıw xızmetleri - 2,3 % ke tuwrı keldi.

Ekonominikalıq xızmet türleri boyıńsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılımı, % te

Joqarı ósim pátleri bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler (83,7 %), ijara xızmetleri (46,8 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (37,4 %), basqa xızmetler (31,0 %), finanslıq xızmetler (29,2 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (24,0 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátı (2,9 % ke) tómenlewi gúzetildi.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanısti támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásır kórsetedi.

2021- jıldızın yanvar-avgust aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,5 % ti payda etip, bul 1168,7 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámlekет ishinde sawda tovarlarıń zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

**Sawda xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldızın yanvar-avgust aylarında)**

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńınsa xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyńınsa xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tisqarı)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tisqarı usaqlap satıw sawdası boyńınsa xızmetleri

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 79,5 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 13,3 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,2 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler (2021-jıldınıń yanvar-avgust aylarında)

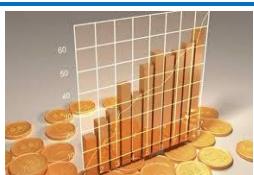
Finanslıq xızmetler kólemi 1098,6 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2020- jıldınıń yanvar-avgust aylarında finanslıq xızmetler kólemi 830,3 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 21,1 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldınıń yanvar-avgust aylarında olardıń úlesi 20,7 % ti quradı.

Ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 268,3 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 29,2 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldınıń yanvar-avgust aylarında olardıń ósim pátı 128,1 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alındı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021-jıldın yanvar-avgust aylarında)**

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyıńsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 86,1 % ti qurayıd.

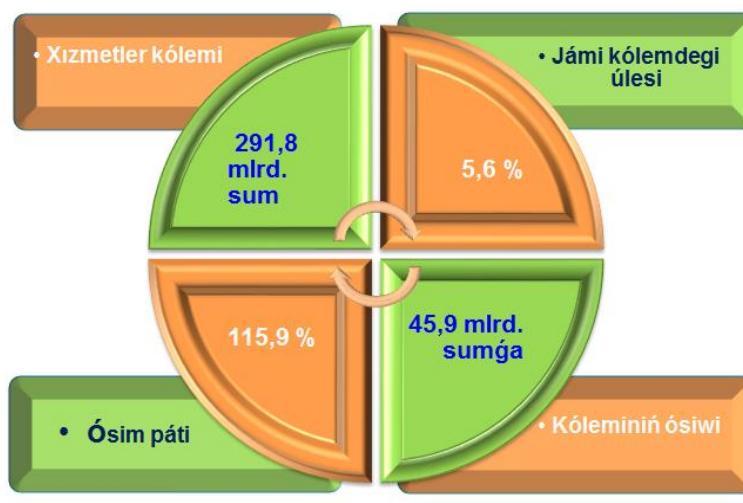
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 11,5 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,4 % ti qurayıd.

Rawajlanǵan mámlekетler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTniń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa mümkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken mümkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalaniw keń qamtilǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskenelestimilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2021- jıldını yanvar-avgust aylarında)

2021- jıldını yanvar-avgust aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 291,8 mlrd. sum dáreje-sinde belgilendi.

Ótken jıldını sáykes dawirine salıstırǵanda bul türdegi xızmetlerdiń ósim páti 115,9 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,6 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldını yanvar-avgust aylarında)

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Baylanısh hám málimeleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (símlı hám mobil baylanısh xızmetleri, Internet tarmağı, joldaslı baylanısh xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,6 % ti quradı.

Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,9 %, basqa baylanısh xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 3,0 %, sonıń menen birge, málimeleme tarawındaǵı xızmetler - 1,0 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálım menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıldadı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (2021-jıldın yanvar-avgust aylarında)

2021-jıldın yanvar-avgust aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 344,5 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,6 % ti quradı. Ótken jıldın sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 183,7 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa müddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (míymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (2021-jıldını yanvar-avgust aylarında)

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı 97,1 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 118,8 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,3 % ti quradı.

Aziq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - aziq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

**Jasaw hám awqatlaniw boyınsa xızmetlerdiń quramı
(2021-jıldızın yanvar-avgust aylarında)**

Jasaw hám awqatlaniw boyınsa xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsa xızmetlerdiń úlesi 92,5 % menen ústinlik etedi.

2021-jıldızın yanvar-avgust aylarında jasaw boyınsa xızmetler úlesi 7,5 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul -

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

**Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2021-jıldızın yanvar-avgust aylarında)**

2021-jıldızın yanvar-avgust aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 63,1 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldızın sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 137,4 % ti quradı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

**Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıgariw
(2021-jıldızıń yanvar-avgust aylarında)**

Qaraqalpaqstan Respublikası	Kólemi, mldr. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, miń sum
Nókis q.	5199,8	121,3	2 697,1
rayonlar:	2358,5	125,4	7 257,0
Ámiwdárya	267,3	120,1	1 323,5
Beruniy	294,5	119,2	1 510,0
Bozataw	23,1	136,2	1 059,5
Qaraózek	84,9	121,3	1 592,6
Kegeyli	84,7	125,3	1 156,6
Qońırat	636,3	112,7	4 828,1
Qanlıkól	73,1	120,9	1 411,4
Moynaq	50,3	121,2	1 548,9
Nókis r.	78,3	118,3	1 528,7
Taqiyatas	106,0	107,1	1 416,5
Taxtakópir	61,9	123,9	1 533,3
Tórtkúl	406,9	120,1	1 864,0
Xojeli	217,9	119,4	1 751,8
Shımbay	150,0	122,6	1 322,7
Shomanay	65,7	122,8	1 160,0
Ellikqala	240,4	119,3	1 480,3

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (2358,5 mlrd. sum), Qońırat rayonı (636,3 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (406,9 mlrd. sum) gúzetildi.

Soni aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalaniwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵıń, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natijeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2021- jıldınıń yanvar-avgust aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 2697,1 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 119,9 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 2697,1 mıń sum

Ósim páti, 2020- jıl yanvar-avgust aylarına salıstırǵanda, % te - 119,9 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jıl yanvar-avgust aylarına salıstırǵanda, - 591,8 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábleti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalangan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatlari hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámlekет siyasati, ilimiý-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15